



1986

**DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2024 - 2025 YILLARI ARASI ÇOCUK HAKLARI İHLALLERİ**

RAPORU

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ DİYARBAKIR ŞUBESİ

20 KASIM 2025

Bu rapor 1 Kasım 2024 ile 1 Kasım 2025 tarihleri aralığını kapsamaktadır.

İÇİNDEKİLER

DEĞERLENDİRME	: 3
HAK İHLALLERİ BİLANÇOSU	: 4
AYRINTILI VERİLER	: 5

ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKKINA YÖNELİK İHLALLER

RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLENLER VE YARALANANLAR	: 5
MAYIN-SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLEN VE YARALANANLAR:	6
KUŞKULU ÇOCUK ÖLÜMLERİ	: 6
AİLE İÇİ ŞİDDETE UĞRAYAN ÇOCUKLAR	: 8
TOPLUMSAL ALANDA ŞİDDETE UĞRAYAN ÇOCUKLAR	: 9

ÇOCUKLARIN ÖZGÜRLÜĞÜNE VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER

GÖZALTINA ALINANLAR - TUTUKLANANLAR	:13
GÖZALTINDA İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE	: 15
GÖZALTI YERLERİ DIŞINDA İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE	: 16
HAPİSHANELERDE İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE	:17
OKULDA ŞİDDET	: 17

-RAPORA DAİR AÇIKLAMA-

Bu raporda yer alan veriler ve verilere ait bilançolar, derneğimizin şubelerine mağdurlarca yapılan bireysel başvurulardan, yerel kaynaklardan edinilen bilgilerden ve basın taramalarından (Milliyet, Hürriyet, Sabah, Evrensel, Birgün, Cumhuriyet, Yeniyaşam, Cnntürk, NTV, Habertürk, Fırat Haber Ajansı, DHA, AA, İHA, ANHA, Bianet.org, BBC, Sputnik, T24, GazeteDuvar, Mezopotamya Ajansı, JINNEWS) derlenerek hazırlanmıştır.

Raporda yer alan bazı veriler, tanık beyanlarına dayandırılan iddialardır. Ancak, ilgili kurum veya kişilerden, iddiaların aksini ispatlayacak beyan ve açıklamalar yapılmadıkça, iddialar doğru ve gerçek olarak kabul edilecektir.

İddialara ilişkin yeni veriler gündeme geldikçe, raporda yer alan ilgili bölümler güncellenecektir. Rapordan çıkarılabilir veya kesinlik kazandırılarak raporda tutulmaya devam edilecektir.

Bu rapor 1 Kasım 2024 ile 1 Kasım 2025 tarihleri aralığını kapsamaktadır.

YAYINA HAZIRLAYAN

İHD DİYARBAKIR ŞUBE DÖKUMANTASYON BİRİMİ

DEĞERLENDİRME

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde çocukların yaşam hakkı, güvenliği, sağlığı, eğitimi ve kültürel haklarını etkileyen ihlaller, 2024–2025 döneminde de yapısal ve süreklilik taşıyan bir nitelik göstermiştir. Bu rapor, derneğimize yapılan başvurular, saha gözlemleri ve medya taramaları doğrultusunda hazırlanarak çocukların karşı karşıya bırakıldığı risklerin görünür kılınmasını amaçlamaktadır.

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (ÇHS), çocukların ayırım gözetilmeksizin korunması, gelişimlerinin desteklenmesi ve katılım haklarının güvence altına alınması için taraf devletlere kapsamlı yükümlülükler getirmektedir. Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin temel ilkeleri, çocuklar açısından uluslararası düzeyde en alt sınırı oluşturan standartlardır. Başka bir deyişle Sözleşmeye taraf devletler, esasen burada yer alan yükümlülüklerin üzerinde bir sorumluluğu üstlenmişlerdir. Türkiye'nin sözleşmeye koyduğu 17, 29 ve 30. maddelere ilişkin çekinceler ise özellikle kültürel kimlik, anadil ve eğitim alanlarında çocukların haklarını sınırlamakta; çok kültürlü bir toplumda eşitsizlikleri derinleştirmektedir. Bölgede çocukların haklarına erişimini engelleyen en önemli faktörlerden biri, uzun yıllar devam eden çatışmalı ortam ve hala çatışmalı ortamın bıraktığı tahribatlardır. Bu süreç, çocukların yalnızca fiziksel güvenliklerini değil; psikososyal gelişimlerini, toplumsal hayata katılmalarını ve geleceğe dair güven duygularını da doğrudan etkilemektedir.

Kürt Meselesinin çözülmemesi, çocukların kültürel haklarını da ciddi biçimde etkilemektedir. Anadilinde eğitim alamama, dilini kamusal alanda kullanamama, kültürel kimliğini özgürce yaşayamama gibi sorunlar çocukların uzun vadeli gelişimini etkileyen faktörlerdir. Çocuklar açısından dil ve kültür, yalnızca birer ifade alanı değil, aynı zamanda sosyal bağ kurma, aidiyet geliştirme ve eğitim sürecine aktif şekilde katılma hakkının temelidir. Bu sebeple insan hakları savunucuları olarak, çocuk haklarının korunmasının en temel şartlarından biri olan Kürt Meselesinin demokratik ve barışçıl çözümü talebimizi bir kez daha yineliyor, Mecliste kurulan komisyona Kürt Meselesinin çözülmesi için atılması gereken adımların ivedilikle atılması gerektiğini hatırlatıyoruz.

Bölgedeki ihlaller incelendiğinde çocukların yaşam hakkı bakımından ciddi risklerle karşı karşıya olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu rapor döneminde resmi hata ve ihmal sonucu en az 4 çocuk yaşamını yitirmiş, en az 51 çocuk yaralanmıştır. Bu tür vakalar, güvenlik politikalarının, idari sorumluluğun ve çocuk odaklı koruma mekanizmalarının yetersizliğini somut biçimde yansıtmaktadır. Aynı dönemde en az 13 kuşkuyla çocuk ölümü tespit edilmiş, en az 1 çocuk intihar girişiminde bulunmuştur.

Aile içi şiddet ve toplumsal alandaki şiddet, çocukların maruz kaldığı bir diğer ağır ihlal alanıdır. Bu yıl en az 4 çocuk aile içi şiddet nedeniyle yaşamını yitirmiştir, toplumsal alanda ise en az 4 çocuk yaşamını yitirmiş, 1 çocuk yaralanmış, 20 çocuk cinsel istismara maruz kalmış, ayrıca 1 çocuk kaçırılmıştır. Bu tür vakalarının ortaya çıkarılması, bildirilmesi ve soruşturulması sürecinde yaşanan zorluklar, gerçek sayıların bilançoda gösterilenin çok üzerinde olabileceğini göstermektedir.

Çocukların özgürlüğü ve güvenliğine ilişkin ihlaller de raporun önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu dönem en az 65 çocuk gözüaltına alınmış, en az 11 çocuk tutuklanmıştır. Gözüaltı yerleri dışında 5 çocuk işkence ve kötü muameleye maruz kalmıştır.

Ekonomik ve sosyal haklar bakımından da tablo ağırdır. 1 çocuk çalışırken yaralanmış, 5 çocuk çalışırken hayatını kaybetmiştir. Çocuk işçiliği, eğitimden kopma, yoksulluk ve denetim eksikliği bir arada düşünüldüğünde, bölgenin en derinleşen yapısal sorunlarından biri olmaya devam etmektedir. Eğitim hakkının kesintiye uğraması, çocukların gelecek yaşamlarına doğrudan yansıyan bir etki yaratmaktadır.

Bu kapsamda 2024–2025 dönemi boyunca tespit edilen toplam ihlal sayısı 192’dir. Bu sayı, yalnızca kayıt altına alınabilen vakalardan oluşmaktadır; bu nedenle gerçek durumun daha ağır olduğu değerlendirilmektedir. Çocukların yaşam hakkına yönelik tehditlerin, şiddet döngüsünün, kültürel hak ihlallerinin ve adli süreçlerdeki eksikliklerin süreklilik göstermesi, çocukları korumaya yönelik politikaların yeniden ele alınması gerektiğini göstermektedir.

Çocukların haklardan eşit ve tam olarak yararlanabilmesi, yalnızca mevzuat değişiklikleriyle değil; aynı zamanda toplumsal barış, demokratikleşme ile mümkündür. Uzun yıllardır süren çatışmalı sürecin çocuklar üzerindeki etkilerinin giderilmesi için çocuk odaklı politikaların güçlendirilmesi, hak temelli bir yaklaşımın tüm resmi kurumlar tarafından benimsenmesi ve çocukların yaşam, güvenlik, eğitim ve kültürel haklarının önceliklendirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda resmi kurumlardan taleplerimiz;

- Çocuklara yönelik yaşam hakkı ihlalleri, kuşku ölüm ve kamu görevlilerinin hatası/ihmaliyle gerçekleşen vakalar için bağımsız, hızlı ve etkili soruşturma mekanizmaları işletilmelidir.
- Çocuğa yönelik şiddet ve cinsel istismar vakalarında koruyucu ve önleyici sosyal hizmet politikaları güçlendirilmelidir.
- Gözüaltına alınan ve yargı süreçlerine dahil edilen çocuklara ilişkin tüm uygulamalar çocuk hakları ilkeleri doğrultusunda yürütülmelidir.
- Gözüaltı yerlerinde ve gözüaltı yerleri dışında çocuklara yönelik işkence ve kötü muamele iddiaları etkin biçimde soruşturulmalı, sorumlular hakkında yaptırım uygulanmalıdır.
- Çocuk işçiliğinin önlenmesi için ekonomik ve sosyal destek mekanizmaları yaygınlaştırılmalıdır.

Çocuklara dair tüm politikaların oluşturulması ve uygulanmasında çocuğun yüksek yararı ilkesi temel alınmalıdır.

İHD Diyarbakır Şubesi Çocuk Komisyonu

***BİLGİ NOTU:** Bu rapor 1 Kasım 2024- 1 Kasım 2025 tarihlerini kapsamaktadır.

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2024-2025 YILI ÇOCUK HAKLARI İHLALLERİ RAPORU

	ÖLÜ	YARALI
ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER		
Resmi Hata ve İhmal Sonucu Ölen ve Yaralananlar	4	51
Kuşkulu Çocuk Ölümleri	13	
İntihar Girişimi	1	
Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar		
Ölü	4	
Cinsel İstismar	6	
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar		
Ölü	4	
Yaralı/Şiddet	1	

BİLANÇO

Cinsel İstismar	20	
Kaçırılma/Alıkonulma	1	
ÇOCUKLARIN ÖZGÜRLÜĞÜNE VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER		
Gözüaltına alınanlar	65	
Tutuklananlar	11	
Gözüaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele	5	
Çocuk İşçiliği	5	1
TOPLAM	192	

➡ Bu rapor 1 Kasım 2024 ve 1 Kasım 2025 tarihleri aralığını kapsamaktadır.

ÇOCUK HAKLARI İHLALLERİ AYRINTILI VERİLER

ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKKINA YÖNELİK İHLALLER

Resmi Hata/İhmal Sonucu Ölüm-Yaralanma ve Sağlık Hakkı İhlali

31 Ekim 2025 -

Urfa'nın Harran ilçesinde Koyunluca İlkokulu'nda temizlik görevlisi olarak çalışan Zehra Sanık'ın, (7) 2'nci sınıf öğrencisi Mustafa B.'nin yüzünde sigara söndürüp darbettiği iddiasıyla gözüaltına alındıktan sonra çıkarıldığı mahkemece tutuklandı. Çocuğun yüzünde yanık izi oluştuğu ve aile ile okul yönetiminin şikâyeti üzerine soruşturma başlatıldığı bildirildi.

31 Ekim2025 -

Erzurum Yakutiye'deki Gazi Ahmet Muhtar Paşa Ortaokulu'nda ders çıkışında merdivenlerde oluşan yoğunluk nedeniyle bazı öğrencilerin düşmesi sonucu 21 öğrenci hafif yaralandı. Öğretmen ve idarecilerin

ilk müdahalesi sonrası öğrenciler ambulanslarla hastaneye kaldırıldı, tamamı tedbir amaçlı sevk edildi ve taburcu edildi, olayla ilgili inceleme başlatıldığı ve öğrencilerin sağlık durumunun iyi olduğu belirtildi.

19 Eylül 2025 -

Şırnak Üniversitesi Mehmet Emin Acar Kampüsü'ndeki KYK Cezeri Kız Öğrenci Yurdu'nda kalan 8 öğrenci, yedikleri yemekten zehirlenme şüphesiyle hastaneye kaldırıldı. 6 öğrenci ambulansla hastaneye götürülürken, baygınlık geçirip başını çarpan bir öğrenci yoğun bakıma alındı, öğrencilerin tedavisi sürerken zehirlenenlerin sayısının artabileceği bildirildi.

09 Eylül 2025 -

Şırnak'ta 3 yıl önce Stevens-Johnson sendromu nedeniyle tedavi gören (6) Aram Devran'ın Dicle Üniversitesi Hastanesi'nde takılan 18 cm'lik kateteri vücudunda unutuldu. Mayıs ayında salatalık parçası yuttuktan sonra öksürük ve kusma şikâyetleriyle hastaneye götürülen Aram'ın tetkiklerinde kateter fark edildi. Kateterin kalp kapakçığı ve ciğerlerine zarar verdiği tespit edilince Diyarbakır'da riskli bir ameliyatla çıkarıldı. Aile, ihmalkârlık nedeniyle hem maddi hem manevi tazminat davası açtı ve sorumlular hakkında şikâyetle bulundu.

25 Temmuz 2025 -

Elazığ'ın Gezin beldesi Hazar Gölü kıyısında bulunan ve Diyarbakır Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'ne bağlı olarak faaliyet gösteren gençlik kampında ailesiyle tatil yapan (11) bir çocuk yaşamını yitirdi. Çocuğun "kullanımı yasak olan havuza" girdiği iddia edildi. Olay yerinde bulunanların haber vermesiyle 112 sağlık ekipleri olay yerine geldi. Çevredekilerin yardımıyla sudan çıkarılan çocuk yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı. Olayın ardından soruşturma başlatıldı. Soruşturma kapsamında kamp tesisinin sorumlusu olan amirin "görevi ihmal" gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi.

18 Haziran 2025 -

Diyarbakır'ın Çınar ilçesine bağlı Yarımkış Mahallesi'nde, inşaat halindeki camide oynamak için çatıya çıkan (10) Hasan Gülçer, açıkta bırakılan elektrik kablolarına temas ederek akıma kapıldı. Ağır yaralanan çocuk, kaldırıldığı hastanede tüm müdahalelere rağmen yaşamını yitirdi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

18 Mayıs 2025 -

Ağrı Devlet Hastanesi'nde (12) bir kız çocuğu, nadir görülen bir kanama hastalığı olan Glanzmann Trombastenisi nedeniyle Erzurum Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesi'ne sevk edildi. Sevk işlemi sırasında hastanın ambulans verilmeden otobüsle gönderildiği iddiaları kamuoyuna yansıdı. Çocuğun otogarda burun kanaması geçirmesi üzerine 112 Acil Çağrı Merkezi aranarak ambulansla yeniden hastaneye kaldırıldığı ve ardından Erzurum'a ambulansla nakledildiği bildirildi. Olayın ardından Ağrı İl Sağlık Müdürü ve Devlet Hastanesi Başhekimisi görevden alındı.

24 Nisan 2025 -

Diyarbakır'ın Çınar ilçesine bağlı Çakırkaya Mahallesi'ndeki Çakırkaya İlkokulu ve Ortaokulu'nda düzenlenen kermeste,

yiyeceklerden en az 15 öğrenci zehirlendi. Öğrenciler Dicle Üniversitesi Hastanesi, Kadın Doğum Hastanesi ve Dağkapı Çocuk Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

20 Mart 2025 -

Diyarbakır Bağlar'da (10) Toprak Önkol, diş eti kanaması nedeniyle hastaneye götürüldü. Kan değerleri normal çıkınca eve gönderildi ancak sallanan süt dişi için diş hekimine yönlendirildi. Diş çekimi sonrası başlayan kanama durdurulamayınca hastaneye kaldırıldı ve ameliyata alındı. Tüm müdahalelere rağmen hayatını kaybetti. Ailesi ihmalle suç duyurusunda bulunurken, İl Sağlık Müdürlüğü idari soruşturma başlattı. Çocuk, memleketi Bingöl Genç'te defnedildi.

27 Aralık 2024 -

Van'da Tuşba ilçesindeki liselerin bulunduğu okul bölgesinde üst geçit, ışıklandırma ve güvenlik önlemlerinin olmaması nedeniyle öğrenciler yol geçişlerinde ciddi tehlike yaşıyor. Sık sık trafik kazaları meydana geliyor. Yıl içinde en az 4 öğrenci yaralanırken, 12 Aralık'ta yolun karşısına geçmeye çalışan bir lise öğrencisi kamyon çarpması sonucu hayatını kaybetti. Servislerin iptali nedeniyle bazı öğrenciler otostop yapmak zorunda kalıyor, bu da güvenlik risklerini artırıyor.

KUŞKULU ÇOCUK ÖLÜMLERİ

31 Ekim 2025 -

Mardin'in merkez Artuklu ilçesi Şehidiye Mahallesi'nde evin damından düştüğü iddia edilen (7) İbrahim Alhemira hayatını kaybetti. Şüpheli bir şekilde yaşamını yitiren İbrahim Alhemira'nın cenazesi otopsi yapılmak üzere Adli Tıp Kurumu'na kaldırıldı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

10 Ekim 2025 -

Mardin'in Kızıltepe ilçesi Sanayi Mahallesi'nde akşam saatlerinde üç katlı bir binanın alt katında yangın çıktı. Evde oyun oynayan çocukların bulunduğu odada başlayan yangın kısa sürede tüm binayı sardı. Çevredekilerin ve yetişkinlerin müdahalesiyle 7 çocuk odadan çıkarıldı ve itfaiye ekiplerine haber verildi. Olay yerine gelen itfaiye yangını kontrol altına aldı. Yangında 7 çocuk ve 4 yetişkin dumandan etkilendi; yaralılar ambulans ve sivil araçlarla hastanelere kaldırıldı. Hastaneye kaldırılan çocuklardan Bekir Ç. hayatını kaybederken, 2 çocuğun durumunun ağır olduğu ve entübe edildikleri belirtildi. Diğer yaralıların tedavisi devam ediyor. Yangınla ilgili inceleme başlatıldı.

- 19 Ağustos 2025 -** Mardin'in Derik ilçesine bağlı Çemê Qêntir kırsal mahallesinde (12) Zeynep Sut'un kayalıklardan kurumuş dere yatağına düştüğü iddia edildi; arama çalışmalarında cansız bedenine ulaşılan çocuğun cenazesi İlçe Devlet Hastanesi morguna kaldırılırken, olayla ilgili soruşturma başlatıldı.
- 19 Haziran 2025 -** Diyarbakır'ın Ergani ilçesi Kemertaş Mahallesi'nde (9) Yasemin Yıldırım, 18 Haziran'da saat 19.00'da kayboldu. Saat 24.00'te cansız bedeni Mahirkent Sitesi'nin yangın merdiveni boşluğunda bulundu. Cenazesi otopsi için Adli Tıp'a gönderildi. Şüpheli ölüme ilişkin soruşturma başlatıldı.
- 13 Haziran 2025 -** Van'ın Bahçesaray ilçesinde, (16) bir çocuk çayda şüpheli şekilde yaşamını yitirmiş halde bulundu. Akıntıya kapıldığı iddia edilen çocuğun cenazesi sabah saatlerinde yurttaşlar tarafından fark edilerek yetkililere bildirildi. Olay yerine gelen ekiplerin incelemesinin ardından cenaze Adli Tıp Kurumu'na kaldırıldı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.
- 08 Haziran 2025 -** Antep'in Araban ilçesinde 24 Mayıs'ta kaybolan (10) otizmli Onur Özdemir'in cansız bedeni Fırat Nehri'nde bulundu. Antep Valiliği, nehirde bulunan cenazenin yapılan teşhis sonucu Onur Özdemir'e ait olduğunu açıkladı.
- 07 Haziran 2025 -** Antep'in Şahinbey ilçesinde Seçil Kaymakçı ve (4) kızı Nilvara Kaymakçı, evde kilitli oldukları odada şüpheli şekilde hayatlarını kaybetmiş halde bulundu. Seçil Kaymakçı'nın bir süre önce eşinden ayrıldığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.
- 11 Mayıs 2025 -** Mardin'in Midyat ilçesine bağlı Kêferallap Mahallesi'nde (2) Nazlı İşler, evinin damından düşerek ağır yaralandı. Ailesi tarafından özel araca alınarak Midyat Devlet Hastanesi'ne götürülen küçük çocuk, hastanede yapılan tüm müdahalelere rağmen hayatını kaybetti. Olayla ilgili inceleme başlatıldı ve çocuğun cenazesi otopsi işlemlerinin ardından ailesine teslim edildi.
- 03 Nisan 2025 -** Şırnak'ın Cizre ilçesinde (17) Alican Karaduman, Caferi Sadık Mahallesi'nde şüpheli bir şekilde ölü bulundu. Karaduman'ın cenazesi otopsi için Cizre Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. İntihar ettiği iddia edilirken, olayla ilgili soruşturma başlatıldı.
- 26 Nisan 2025 -** Mardin'in Derik ilçesine bağlı Boyaklı kırsal mahallesinde, (14) Elif K. adlı ortaokul öğrencisinin yaşamına son verdiği iddia edildi. Evde silah sesi duyan yakınları Elif'i kanlar içinde buldu. Sağlık ekiplerinin tüm müdahalesine rağmen Elif kurtarılamadı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

03 Şubat 2025 -

Şırnak'ın İdil ilçesinde yaşayan (13) Ozan Tan, evinin banyosunda hareketsiz bir şekilde bulundu. Sağlık ekiplerinin yaptığı incelemede yaşamını yitirdiği tespit edilen Tan'ın cenazesi, otopsi için hastaneye kaldırıldı. Yapılan otopsinin ardından Tan, İdil Şehhasan Mezarlığı'nda defnedildi.

15 Ocak 2025 -

Urfa'nın Harran ilçesinde (5) M.N.B., elektrik akımına kapıldığı iddiasıyla Harran Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı ve hayatını kaybetti. Hastane raporunda, çocuğun vücudunda diş izleri ve istismar bulguları olduğu öne sürüldü. Urfa Valiliği ve Barosu, olayı incelemeye alarak soruşturma başlattı. Urfa İl Jandarma Komutanlığı, M.N.B.'nin ailesinin ifadesine başvurdu; aile, çocuğun elektrik çarpması sonucu hastaneye kaldırıldığını belirtti. Cumhuriyet Başsavcılığı, otopside cinsel istismar bulgusuna rastlanmadığını, ölüm nedeninin detaylı incelemelerle belirleneceğini söyledi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

2 Ocak 2025 -

Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesinde, bir apartmanın terasında yakılan mangaldan sıçrayan kıvılcımlar nedeniyle yangın çıktı. İtfaiye ekipleri yangını söndürdü, ancak 9 aylık Asel Derin Şenel ve bir kişi dumandan etkilendi. Ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılan bebek yaşamını yitirdi.

ÇOCUK İNTİHARLARI

28 Mayıs 2025 -

Hakkari kent merkezinde (17) S.T., Dağgöl Mahallesi'nde bir köprüden Katramas Çayı'na atlayarak intihar girişiminde bulundu; çevredeki yurttaşların müdahalesiyle kurtarılan S.T., iki ayağı kırılmış halde hastanede tedavi altına alındı ve olayla ilgili Hakkari Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturma başlattı.

AİLE İÇİ ŞİDDETE UĞRAYAN ÇOCUKLAR

29 Ekim 2025 -

Van'ın Gürpınar ilçesinde anne ve 2 çocuğunun katledildiği olay ilgili bir kişi gözaltına alındı.

02 Ağustos 2025 -

Şırnak'ın Cizre ilçesinde kızı (15) B.Ö.'yü 8 yıldır sistematik olarak istismar eden fail M.Ö. tutuklandı. Olay B.Ö.'nün maruz bırakıldığı istismarlara karşı emniyete giderek suç duyurusunda bulunması ile ortaya çıktı. B.Ö. babası M.Ö. tarafından 8 yıldır istismar edildiğini belirtmesi üzerine M.Ö. gözaltına alındı. Yapılan incelemede M.Ö.'nün telefonunda çocukların tecavüze maruz bırakıldığı görüntüler bulundu. Sulh Ceza Hâkimliğine sevk edilen fail M.Ö. tutuklandı. İstismara maruz bırakılan B.Ö.'nün koruma altına alındığı öğrenildi.

- 23 Haziran 2025 -** Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Başverimli beldesinde, evli olduğu erkeğin babası tarafından şiddete maruz kalan ve ikiz bebeklere hamile olan bir kadın, şiddet sonucu yaşadığı yaralanmalar nedeniyle Cizre Devlet Hastanesi'nde tedaviye alındı; yapılan kontrollerde ikizlerden birini kaybettiği tespit edilirken, kadının sağlık durumunun iyi olduğu bildirildi, şiddet faili hakkında ise gözaltı bilgisi paylaşılmadı.
- 05 Haziran 2025 -** Şırnak'ta Yusuf A. adlı kişi, 4 erkek çocuğuna cinsel istismar suçlamasıyla çocukların anlatımları doğrultusunda ailelerin şikayeti üzerine gözaltına alındı. Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına alınan Yusuf A., emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi.
- 11 Nisan 2025 -** Malatya'nın Hekimhan ilçesinde (22) 8 aylık hamile Beste Kızılay, eşi Alican Kızılay tarafından başından vurularak öldürüldü. Olay, Bahçelievler Mahallesi'nde gece saatlerinde meydana geldi. Silah seslerini duyan komşuların ihbarı üzerine olay yerine sağlık ve jandarma ekipleri sevk edildi. Beste Kızılay, kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. Eşi Alican Kızılay gözaltına alındı ve olayla ilgili soruşturma başlatıldı.
- 9 Ocak 2025 -** Erzurum'da 2021 yılında (16) Z.K.'nin 112'yi arayarak babası Ş.K.'yi ihbar etmesiyle, yıllardır süren cinsel istismar ortaya çıktı. İlk tutuklanmasının ardından kızların ifadelerini geri çekmesiyle serbest kalan baba, eve dönerek istismara devam etti. Z.K.'nin video kaydıyla yeniden şikâyetçi olması üzerine tekrar tutuklandı. İlk mahkemede dört kızına yönelik suçtan beraat eden Ş.K., Z.K.'ye yönelik suçtan 12 yıl hapis cezası aldı. İstinaf mahkemesi kararı bozarak Ş.K.'ye üç kızına yönelik istismardan 112 yıl hapis cezası verdi.

TOPLUMSAL ALANDA ŞİDDETE UĞRAYAN ÇOCUKLAR ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDET, TECAVÜZ VE TACİZ

- 14 Eylül 2025 -** Batman'ın Beşiri ilçesine bağlı Newalê köyünde kimliği belirsiz kişilerce bir araca düzenlenen silahlı saldırıda, aynı aileden baba, anne ve 9 ile 5 yaşındaki iki çocuk yaşamını yitirdi. Saldırganların kimliği henüz belirlenemezken, Batman Cumhuriyet Başsavcılığı olayla ilgili soruşturma başlattı.
- 13 Temmuz 2025 -** Şırnak'ta merkeze bağlı Araköy'de (13) çocuğun, kömür ocağında çalışan (50) Ramazan Barkın'ın cinsel tacizine maruz kaldığı öğrenildi. Edinilen bilgilere göre, ocaktaki diğer işçiler tarafından fark edilmesi üzerine fail olay yerinden kaçtı. Çocuğun ailesinin emniyete başvurup failden şikâyetçi olması üzerine Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldı. Soruşturma kapsamında hakkında yakalama kararı çıkartılan failin hala bulunmadığı, çocuğun ise devlet korumasına alındığı bilgisi edinildi.
- 02 Temmuz 2025 -** Erzurum'un Karaçoban ilçesinde hastaneye giden (17) zihinsel engelli S. K çocuk nöbetçi doktorun fiziksel ve cinsel saldırısına uğradı. 28

Haziran'da boğaz ağrısı şikayetiyle Karaçoban Devlet Hastanesi'ne giden S. K. nöbetçi doktor İlyas Yıldırım'ın fiziksel ve cinsel saldırısına uğradı. Doktor İlyas Yıldırım'ın S.K.'ye önce hastanenin bir odasında tecavüz ettiğini ardından da hastanenin kapanacağını söyleyerek evine götürdüğü belirtildi. S.K.'nin yaşadıklarını annesine aktarması üzerine aile Karaçoban Emniyet Müdürlüğü'ne şüpheli doktor hakkında şikâyetle bulundu.

28 Haziran 2025 -

Diyarbakır'ın Çınar ilçesine bağlı Meydan Mahallesi'nde, tarlada bulunduğu ve yabani hayvanlara karşı bırakıldığı belirtilen tabancayla oynarken silahın ateş alması sonucu başından ağır yaralanan (6) M.E.Ş., kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetti. Cenazesi otopsi için Adli Tıp Kurumu'na gönderilirken olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

25 Haziran 2025 -

Urfa'nın Viranşehir ilçesinde Yaprak Türk (20) Ömer Kilimci (24) adlı erkek tarafından evi basılarak ateşli silahla katledildi. Kilimci, Türk'ün annesi Şehka Türk (47) ile kardeşleri Mehmet Emin (17) ve Gülseren Türk'ü (18) aynı saldırıda yaraladı. Yaralılar, ilk müdahalelerinin ardından ambulanslarla Viranşehir Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Türk'ün annesi ve 2 kardeşinin tedavisi sürüyor. Olayın ardından kaçan Ömer Kilimci, Hürriyet Mahallesi'nde kendini öldürdü. Kilimci'nin cenazesi, olay yerindeki incelemenin ardından otopsi için Adli Tıp Kurumu morguna götürüldü.

18 Haziran 2025 -

Siirt'in Şirvan ilçesinde geçici köy korucusu S.T.'nin bir çocuğa cinsel istismarda bulunduğu iddia edildi. Edinilen bilgilere göre, yaklaşık 5 ay önce yaşandığı belirtilen olay, bazı kişilerin araya girmesiyle kapatıldı. Ancak benzer bir olayın yeniden yaşanması üzerine aile bu kez şikâyetçi oldu. Ailenin şikâyetinden vazgeçmesi için korucu başı ve bazı kanaat önderlerinin devreye girdiği ileri sürüldü. Olayla ilgili S.T. ile birlikte iki kişi daha gözaltına alındı. Soruşturma devam ediyor.

11 Haziran 2025 -

Şırnak'ta 4 çocuğa tecavüz ettiği iddiasıyla gözaltına alınan Yusuf A., çıkarıldığı mahkemece tutuklandı. Çocukların şikayeti üzerine başlatılan soruşturma savcılıkta ifadesi alınan Yusuf A., tutuklama talebiyle hakimliğe sevk edildi ve tutuklandı.

05 Haziran 2025 -

Şırnak merkezde, iş çıkışında evlerine gitmekte olan (17) Z.S. isimli kız çocuğu ve (23) Z.A. adlı kadına, polis memuru Uğur Demirtaş tarafından tacize uğradı. Ailelerin olay yerine gelmesiyle çıkan tartışmada polis havaya ateş açarak kaçmaya çalıştı ancak çevredekiler tarafından yakalandı. Gözaltına alınarak Şırnak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen Demirtaş, ifadesinin ardından savcılıkça

tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edildi. Hakimlik, taciz faili Demirtaş'ı adli kontrol şartıyla serbest bıraktı.

01 Haziran 2025 -

Şırnak'ta Belediye Çalışanı Cevher Ş., (5) Kız Çocuğuna Cinsel Taciz Suçlamasıyla Tutuklandı. Kamera Kayıtları Suçlamaları Doğruladı, Sanık "Akli Dengesi Yerinde Değil" Savunmasıyla Adli Tıp Kurumu İncelemesine Gönderilecek.

30 Mayıs 2025 -

Mardin'de iki yeğenine yıllar boyunca cinsel istismarda bulunduğu iddiasıyla tutuklanan ve suçu kabul eden R.B., yargılama sırasında mağdur çocukların ve ailelerinin ifadelerini değiştirip şikayetçi olmadıklarını söylemeleri üzerine mahkeme tarafından tahliye edildi.

19 Mayıs 2025 -

Diyarbakır'ın Sur ilçesine bağlı kırsal Erveni Mahallesi'nde, Remzi Sati (50) ve 15 yaşındaki oğlu Muhammed Sati sabah saatlerinde bir kamyonetin içinde yanmış halde ölü bulundu. Olayın ardından çevredekilerin ihbarı üzerine bölgeye jandarma ve sağlık ekipleri sevk edildi. Baba ile oğlunun cenazeleri, ölüm nedenlerinin belirlenmesi amacıyla otopsi için Adli Tıp Kurumu'na götürüldü. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

05 Mayıs 2025 -

Halil Bilik, Urfa'nın Akçakale ilçesinde müftü olduğu dönemde (12) bir çocuğa cinsel tacizde bulunduğu suçlamasıyla yargılanıyordu. Urfa 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davada savcı, Bilik'in cinsel istismar suçundan cezalandırılmasını talep etti. Mağdurun avukatı, üst sınırdan ceza verilmesini istedi. Bilik'in avukatı ise çocukları iftirayla suçladı ve müvekkilinin imajının zedelendiğini öne sürdü. Mahkeme, Halil Bilik hakkında beraat kararı verdi.

30 Nisan 2025 -

Şırnak'ta öğretmen Muammer Uğur, 4 çocuğa cinsel taciz suçlamasıyla tutuklandı. Cinsel tacize uğrayan çocuklar, yaşadıklarını ailelerine anlatarak şikayette bulundu. Uğur, suçlamaları reddederek çocukların dolduruşa getirildiğini iddia etti, ancak emniyet raporlarında Uğur'un çocuklara sarıldığına dair fotoğraflar bulundu. Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı, Uğur hakkında cinsel istismar suçundan iddianame hazırladı.

13 Aralık 2024 -

Elazığ Sosyal Yardımlaşma Spor Kulübü Antrenörü, lise öğretmeni İsmail Bayraktar, 4 öğrencinin şikayeti üzerinde "cinsel taciz" suçundan tutuklandı. Elazığ 3'üncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde 10 Eylül'de yargılanmasına başlanan Bayraktar, tacizi gösteren ses kayıtları, mesajlara rağmen suçunu reddetti. Bayraktar, ilk duruşmada tahliye edildi. Görülen karar duruşmasında bir çocuk için "delil yetersizliği" iddiasıyla Bayraktar hakkında beraat kararı verilirken, 3 çocuğa yönelik tacizden ayrı ayrı 9'ar ay olmak üzere, 27 ay hapis cezası verildi.

06 Kasım 2024 -

Antep'in Şahinbey ilçesine bağlı Abdulhamithan Mahallesi'nde (17) D. B. isimli lise öğrencisi, okul çıkışında 4 kişi tarafından zorla bir araca bindirilerek kaçırıldı. 4 Kasım'da gerçekleştiği öğrenilen olayda,

D.B.'yi kaçıran şahıslar, araç ile birlikte inşaat halindeki binaya geldi. Burada darp ettikleri D.B.'yi aşağıya atarak katletmek istediler. Olay D.B.'nin eve dönmemesi üzerine ailenin polisi aramasıyla ortaya çıktı. D.B.'ye ulaşmak için emniyeti arayan aile, 2 saat sonra hastaneden gelen telefonla çocuklarının yoğun bakımda olduğunu öğrendi.

ÇOCUKLARIN ÖZGÜRLÜĞÜNE VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER

-Gözetim altına alınanlar

- 27 Temmuz 2025 -** Van'da stant açıp bildiri dağıttıkları sırada gözetim altına alınan Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (DEM Parti) Van Gençlik Meclisi üyesi 5'i çocuk 12 kişi, aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.
- 21 Temmuz 2025 -** Mardin'de sabah saatlerinde düzenlenen ev baskınlarında, sosyal medyada PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın ve PKK'li militanların fotoğrafları paylaştıkları gerekçesiyle "örgüt propagandası" suçlamasıyla gözetim altına alınan ve aralarında çocuk yaştakilerin de bulunduğu E.T., Y.Y., S.D. ve Ö.Ç. isimli 4 genç, ifadeleri alındıktan ve savcılığa sevk edildikten sonra serbest bırakıldı.
- 8 Şubat 2025 -** Diyarbakır'da Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) ve Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (DEM Parti) tarafından düzenlenen mitingin ardından mitingden ayrılanlara müdahale eden kolluk görevlisi 1'i çocuk 12 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözetim altına aldı. Gözetim altına alınanlar aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Müdahale sırasında Vedat Özer isimli 1 kişinin yaralandığı öğrenildi. Özer'in basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Polis önce sert bir şekilde enseme vurdu, sonradan ise bilinçli bir şekilde beni hedef alarak, doğrudan yüzüme biber gazı sıktı. Fenalaştım ve sonrasını hatırlamıyorum."

- 16 Aralık 2024 -** Şırnak'ın Cizre ilçesinde sabah saatlerinde polisler tarafından düzenlenen ev baskınlarında Y.A. ve T.A. isimli çocuklar gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen çocukların çocuk şubeye götürüldüğü belirtildi.
- 09 Kasım 2024 -** Batman Belediyesi'ne 4 Kasım'da kayyım atanmasına karşı kentte başlayan protesto eylemleri devam ediyor. 4-8 Kasım tarihleri arasında protesto eylemleri ve ev baskınlarında 56'sı çocuk 173 kişi gözaltına alındı. 67 kişi emniyet ifadesinin ardından serbest bırakıldı. 3'ü çocuk 18 kişi tutuklandı.
- 07 Kasım 2024 -** Mardin'in Artuklu ve Kızıltepe ilçelerinde 3 kişi gözaltına alındı. Sabah saatlerinde Artuklu ilçesine bağlı kırsal Xincika Mahallesi'nde yapılan ev baskınında Doğan Şimdi adlı yurttaş gözaltına alınırken, gün içerisinde Qoser ilçesinde ise Süleyman Kahraman ve E.Ö. adlı çocuk gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar Mardin Emniyet Müdürlüğüne götürülürken, gün içerisinde Qoser'de gözaltına alınan 17 yaşındaki E.Ö. polis şiddetine maruz kaldı. Emniyetteki ifadesinin ardından E.Ö. serbest bırakılırken, Süleyman Kahraman ve Doğan Şimdi gözaltında tutuluyor.
- 07 Kasım 2024 -** Şırnak'ın Cizre ilçesinde bulunan Birca Belek Parkı'nda polisler tarafından "Polise mukavemet etmek" iddiasıyla darp ve tehdit edilerek gözaltına alınan Ş.İ ve ismi öğrenilmeyen bir çocuk, savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.

-Tutuklananlar

- 20 Ekim 2025 -** Van'da yapılan ev baskınları sonucu örgüt üyesi oldukları iddiasıyla 5 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. 20 Ekim 2025 tarihinde sulh ceza hakimliğine sevk edilen söz konusu 5 kişiden 4'ünün (Emrullah Derin, Hozan Çiçek, Bedirhan Erol ve S.Ç) serbest bırakıldığı, 1'inin ise [Ç.B. (17, e)] 'örgüt üyesi olma' gerekçesiyle tutuklandığı bildirildi.
- 18 Şubat 2025 -** Van'daki protestolara yönelik polis müdahalelerinde en az 400 kişinin gözaltına alındığı ve bu kişilerden 5'i çocuk olmak üzere toplam 40 kişinin tutuklandığı öğrenildi.
- 15 Kasım 2024 -** Mardin'de kayyım protestolarına katılan bir çocuk tutuklandı. "Kamu malına zarar verme" ve "Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleme" suçlamasıyla adliye sevk edilen çocuk tutuklandı.
- 15 Kasım 2024 -** Van'ın İpekyolu ilçesindeki birçok mahalleye 13 Kasım sabahı eş zamanlı olarak ev baskınları düzenlendi. Gözaltına alınan 2'si çocuk

Van İl Emniyet Müdürlüğü'nün ifadelerinin ardından 15 yaşındaki Ç.A., adındaki çocuk "propaganda yapmak" iddiasıyla tutuklandı.

-Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele

- 18 Şubat 2025 -** Batman'da düzenlenen bir ev baskınında, (16) E.M., Yusuf Mendeş ve Sipan Yusuf polis tarafından işkence ve kötü muameleye maruz kaldı; E.M. ve Sipan Yusuf'un vücutlarında yaralar oluştu. Yusuf Mendeş'in aktardığına göre, Sipan karanlık bir odaya sürüklenerek silah dipçigi, tekme ve tokatla darp edildi; evdeki 3 yaşındaki çocuk da silah tehdidiyle yere yatırılıp darp edildi. Mendeş müdahale etmeye çalışınca beş polis kendisine saldırdı ve Sipan Yusuf kanlar içinde evden götürüldü. Sipan Yusuf ile Civan Tan ve Hasan Yetim, 20 Şubat 2025'te sulh ceza hakimliği tarafından "örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandı.
- 21 Ekim 2025 -** Ç.B. (17) isimli bir çocuğun Van Adliyesi'nde hakkında verilen tutuklama kararını protesto etmek için slogan atması üzerine polislerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Olaya müdahale eden avukatların da polis tarafından tehdit edildiği bildirildi.
- 09 Eylül 2025 -** Elazığ'da bir çocuğun parkta oynarken tartıştığı bir başka çocuğun polis olan babasının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Olay ile ilgili açıklama yapan Elazığ Valiliği söz konusu polis memuru hakkında adli ve idari soruşturma başlatıldığını ve polis memurunun görevden uzaklaştırıldığını duyurdu.
- 14 Ağustos 2025 -** Hakkâri'de, uzman çavuş İbrahim Sarı'nın bisiklet sürerken eşine çarpıp düşürdüğü iddiasıyla bir çocuğu şiddete maruz bıraktığı belirtildi. Hastaneye kaldırılan çocuğun bileğinin kırıldığı belirtilirken, aile İnsan Hakları Derneği'ne (İHD) başvurup hukuki destek talep etti. Başvuru üzerine İHD ve ÖHD, uzman çavuş hakkında suç duyurusunda bulundu.

ÇOCUK İŞÇİLİĞİ

- 03 Kasım 2025 -** Urfa'nın merkez Karaköprü ilçesi Batıkent Mahallesi'nde çalıştırıldığı inşaatın 5'inci katından düştüğü belirtilen (14) çocuk hayatını kaybetti.
- 25 Mayıs 2025 -** Diyarbakır Kayapınar Şehit Abdulvahap Çokur Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi 10. sınıf öğrencisi Ömer Çakar, (17) MESEM kapsamında klimacıda staj yaparken klima takımı sırasında 2. kattan düşerek hayatını kaybetti.
- 26 Nisan 2025 -** Batman'ın Gerçüş ilçesine bağlı Yolağzı Mahallesi'nde, (9) Ahmet G. tarla sürerken çapa makinesine ayağını kaptırarak ağır yaralandı. Yakınlarının müdahalesiyle hastaneye kaldırılan çocuk, her iki ayağı

ve sırtından yaralandı. İlk tedavinin ardından Batman Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne sevk edildi.

16 Nisan 2025 -

Antep'te (16) Halil Kırpaç, çalıştığı işyerinde elini makineye kaptırarak başparmağı da dahil olmak üzere üç parmağını kaybetti.

28 Şubat 2025 -

Antep'in Nizip ilçesi Küçük Sanayi Sitesi'nde, bakım yapılan bir akaryakıt tankerinde oksijen kaynağı ile kesim işlemi sırasında içeride sıkışan gazın patlaması sonucu (17) Alperen Kılıçparlar ve (45) iş yeri sahibi Mehmet Horoz yaşamını yitirdi. Patlamada biri (14) çocuk olmak üzere 3 kişi yaralandı. Alperen Kılıçparlar'ın sanayiye ziyarete geldiği öğrenilirken, patlama çevredeki 4 iş yeri ve 2 araca da zarar verdi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

20 Ocak 2025 -

Antep'in Şehitkamil ilçesinde MFR Yapı'nın inşa ettiği bir binada eşya taşırken asansör boşluğuna düşen Muhammet Eroğlu, (17) hayatını kaybetti. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ

DOKÜMANTASYON BİRİMİ